

BRAINPORT INDUSTRIES COLLEGE IN EEN BELANGRIJKE REGISSERENDE EN FACILITERENDE ROL

BOEIEN EN BINDEN VAN DE VAKLIEDEN VAN MORGEN

Paal en perk stellen aan de toenemende schaarste aan technische vaklieden, vooral in metaalverwerkende beroepen. In Zuidoost-Brabant werken maakbedrijven, onderwijsinstellingen en overheden hecht samen om dat voor elkaar te boksen. Met het Brainport Industries College in een regisserende en faciliterende rol. 'De nood is hoog: konden we maar een blik met honderd gekwalificeerde leerlingen opentrekken; die zouden we binnen een uur allemaal onderdak hebben.'

DOOR PIM CAMPMAN

De Nederlandse maakindustrie gaat als een speer. Fantastisch natuurlijk, al veroorzaakt dat ook spanningen. Want al die apparaten moeten wel gemaakt worden – en vakmensen die van wanten weten in deze steeds veranderende sector met steeds complexe producten, zijn schaars. Positief is dat het percentage jongeren – Generatie Z - dat kiest voor een techniekopleiding iets stijgt. Maar nog onvoldoende om de forse uitstroom van senior vaklieden (de *babyboomers* gaan met pensioen) en de gestegen vraag te compenseren. En het dalende geboortecijfer werkt ook al niet mee. Kortom: werk aan de winkel.

BRAINPORT TECHNIEK-AS

In Zuidoost-Brabant hebben ze dat goed begrepen. Onder de paraplu van Brainport Industries, het cluster waarin een honderdtal toeleverende maakbedrijven zich verenigd hebben, wordt sinds vijf jaar gesleuteld aan de zogeheten Brainport Techniek-as: een aaneenschakeling van techniekopleidingen die een soepele doorstroming van vmbo naar mbo naar hbo – en van een leven lang leren – mogelijk maakt. Dat wordt op allerlei manieren gefaciliteerd, vertellen Arold Moonen en Michiel de Ruyter, respectievelijk voorzitter en manager van het Brainport Industries College (BI College). Veranderen van de beeldvorming is er één van. Moonen: 'Nog steeds wordt werken in de techniek geassocieerd met die vonkende slijptol – een laskap op –, zwaar werk, vieze handen en herrie. Terwijl de gemiddelde werkplaats

Vrouwen die kiezen voor een baan in de techniek: mondjesmaat komen ze eraan. Zoals Sharon Stevens, leerling mechatronica bbl-3. Met Brainport Industries College als intermediair heeft ze een leer-/arbeidsovereenkomst bij NTS-Group in Eindhoven. Foto: Brainport Industries

tegenwoordig licht en schoon is, het werk afwisselend en uitdagend. Kom in een wit overhemd binnen en einde werktijd is dat nog net zo wit. Dát is de huidige stand van de techniek.'

EYEOPENER VOOR OUDERS

Vanwege die beeldvorming geeft het BI College voorlichting en gastlessen op zestien vmbo-scholen. En elk jaar worden zo'n twintig Tech Events georganiseerd: vmbo-leerlingen – ook mbo'ers zijn welkom – bezoeken een maakbedrijf in de regio en zien met eigen ogen hoe het er daar aan toegaat. De Ruyter: 'We nodigen ook de ouders uit, want die bepalen mede de studiekeuze. Voor velen een echte eyeopener. Vaak horen we: "Waren er toen ik jong was zulke fabrieken geweest, dan had ik er graag willen werken?". Bedrijven gooien hun deuren graag open voor een Tech Event, vertelt John Blankendaal, managing director van Brainport Industries: 'Vooral voor de kleinere bedrijven is het een prachtmanier om bekendheid te genereren en bij de vaklieden van straks in beeld te komen. Met die bedrijven doen we ook mee aan de Technasium Events op havo-/vwo-niveau.'

Er gebeurt meer om de jongeren en hun ouders over de streep te trekken. Zo worden mbo-leerlingen op alle mogelijke manieren gefaciliteerd om zich in een technisch vak te bekwamen. Het (leer)bedrijf waar ze straks fulltime gaan werken, betaalt hun complete opleiding – en vanaf dag één ook een salaris op basis van een leer-/arbeidsovereenkomst. Die is gebaseerd op de beroepsbegeleidende leerweg (bbl): doorgaans vier dagen per week praktijk in het leerbedrijf en één dag theorie op het Summa College (voor jongeren uit Eindhoven/De Kempen) of ROC Ter Aa (voor jongeren uit Helmond/De Peel). 'Bovendien krijgen ze een baangarantie', zegt Moonen.

NIET OP OUDE MEUK

Voor de meest getalenteerde leerlingen kan de bbl-route uitmonden in een mbo-4+ (top)opleiding op Teclab in Eindhoven, een van zes Centra voor Innovatief Vakmanschap in ons land en de opstap naar het hbo. 'Teclab heeft de modernste apparatuur staan', vertelt Blankendaal. 'Ze leren dus niet een vak op oude meuk, maar op dezelfde *state-of-the-art* machines als waar bedrijven mee werken.' Diverse gerenommeerde merken spon-

soren dat door hun nieuwste machine om niet ter beschikking te stellen. 'Omdat ze gebaat zijn bij een sterke Brainportregio die hun machines koopt. En om sterk te blijven, zijn genoeg gekwalificeerde vaklieden nodig die hun vijffasser, robot of andere machine kunnen bedienen.' Teclab levert jaarlijks circa vijftig personen met het diploma mbo-4 en -4+ af, onder meer behaald met een afstudeeropdracht waar het leerbedrijf echt iets mee opschiet, aldus De Ruyter. 'Bij de leerlingen die vanuit BI College met niveau mbo-2 en -3 starten, praat je over zeventig, tachtig personen. De afgelopen vier jaar zijn zo al gauw vierhonderd jongeren via de bbl-route opgeleid. Zo'n 40 tot 45 procent van hen in verspanen; daar is de schaarste het grootst. Het slagingspercentage ligt de laatste jaren op 96 procent, ruim boven de 70 procent die het kleinmetaal-opleidingsfonds OOM hanteert als ondergrens om je scholingspool te mogen noemen.'

BREED BESEF

Om te waarborgen dat de lesstof geënt is op de actuele behoeftes van bedrijven, stellen de vmbo-scholen, de beide ROC's en de bedrijven het scholingsprogramma gezamenlijk op, vertelt Moonen. 'Verder is er veel aandacht voor bijscholing van vakdocenten en wordt er gewerkt met gastdocenten: ervaren vakmensen van maakbedrijven die in BI College participeren (52 in totaal, red.) om hun praktijkervaring met leerlin-

gen te delen. Steeds meer bedrijven maken daar mensen voor vrij, vorig jaar ruim zeventig. Er is een breed besef dat dit je als bedrijf en als Brainportregio sterker maakt.' De techniekopleidingen van Summa College, inclusief Teclab, verhuizen in augustus 2018 naar de Brainport Industries

doen wij dat voor het werkgebied Eindhoven/De Kempen op de campus en voor Helmond/De Peel in het Brainport Techniekcentrum, dat momenteel in Deurne ingericht wordt en in september gaat draaien.' 'De Brainport Industries Campus is bij uitstek de

'Ze leren een vak op dezelfde state-of-the-art machines als waar bedrijven mee werken'

Campus. Het animo onder bedrijven om zich er te vestigen, neemt toe. KMWE meldde zich als eerste, gevolgd door BT Brammer (voorheen Biesheuvel Techniek), AddFab, Fujitsu Glovia, Anteryon, Softwareport, HTSC, Procurion en Yaskawa Benelux.

GOUDEN HANDJES EN HOOFDEN

Michiel de Ruyter: 'De eerste twee jaar van de bbl-route doen we heel bewust in de regio. Je praat immers over jongelui van zestien tot achttien jaar die op fiets, brommer of bus aangewezen zijn. In Limburg, Den Bosch en Nijmegen heb je gezien dat als je het onderwijs honk in de regio sluit de professe uit de regio verdwijnt. Daarom

plek waar door kruisbestuiving innovaties versneld worden', aldus John Blankendaal. 'Bedrijfsleven en onderwijs zitten er onder één dak. Dat maakt het heel makkelijk om een deskundige even uit een bedrijf te trekken om leerlingen een actueel beeld te geven van wat er speelt.' Arold Moonen: 'Als bedrijven, onderwijs en overheden gaan we een nieuw concept, een ecosysteem, neerzetten om in de toekomst met z'n allen verzekerd te zijn van voldoende, gekwalificeerde vakmensen. Gouden handjes terug én gouden hoofden erbij.' ●

www.brainportindustriescollege.nl
www.brainportindustries.nl

 Jeveka
De passende verbinding

SmartBin

wegen is weten

Exclusief bij **Jeveka**

- ✓ Direct inzicht door voorraad op gewichtssensoren
- ✓ Automatisch voorraadbeheer
- ✓ Bewezen technologie
- ✓ Lagere cost of ownership
- ✓ Van bakjes tot pallets

Nooit meer

www.smartbin.nl